

Gewone geurgroefbij: gewoner kan het niet

In deze rubriek wordt ingegaan op bijenbeheer aan de hand van één bijensoort en wat dit beheer betekent voor andere bijen en bloembezoekende insecten.

Over bijzondere of opvallende bijensoorten kun je vaak spectaculair vertellen of schrijven. Maar de algemeen voorkomende bijen en kleine dieren, zoals blinde bij (een zweefvlieg), lieveheerbeestjes en de algemeen voorkomende spinnen zijn onze beste maatjes als het gaat om het menselijk bestaan. De gewone geurgroefbij (*Lasioglossum calceatum*) bijvoorbeeld.

De geurgroefbij valt het meest op als hij in gele of witte bloemen foerageert. Het vrouwtje is een kleine donkere bij van 8 tot 10 millimeter lang en onderscheidt zich van een zandbij door een klein, maar redelijk zichtbaar, lengtegroefje op de punt van het achterlijf. Op het eerste gezicht lijkt het ook alsof ze op het achterlijf witte of witgele haarbandjes heeft, maar onder de loep of microscoop zijn het wit/geelwitachtige doorschijnende achterranden van de rugsegmenten. Met een beetje ervaring is deze bij in het veld goed te herkennen. Het mannetje valt op door zijn slanke postuur, de lange antennen en heel vaak het gedeeltelijk roodgekleurde achterlijf. Op de foto is het mannetje helemaal zwart.

De groefbijen (*Lasioglossum*) staan wat levenswijze betreft tussen de sociale bijen (honingbijen en hommels) en de solitaire bijen in. Je kunt ze primitief sociaal noemen. In de natuur is echter nooit iets primitief, maar altijd aangepast aan de omstandigheden. De bevruchte vrouwtjes (toekomstige 'koninginnen') overwinteren in tegenstelling tot de meeste andere wilde bijen, maar wel net als hommels, als een volwassen insect. In een niet te koud voorjaar komen ze vanaf half maart uit de grond of uit een bestaand nest tevoorschijn. Er wordt dan eerst een nest gemaakt. De eerste vrouwtjes die uitkomen, bestaan grotendeels uit werksters. In de zomer komen de mannetjes tevoorschijn, die na de paring sterven. Net als bij hommels blijven alleen de bevruchte vrouwtjes over.

De gewone groefbij, een uitgesproken generalist, vliegt op vrijwel alle open bloemen en toegankelijke bloemen die nectar en stuifmeel leveren. Op deze manier leveren zij een bijdrage aan de bestuiving van veel verschillende planten, waaronder gewoon biggenkruid, hondsdraf, fluitenkruid, muskuskaasjeskruid, herik, bermooievaarsbek, heggenrank, grote kattenstaart, vogelmuur en tientallen andere soorten. Er zijn maar heel weinig wilde bijen die zo'n breed spectrum van uiteenlopende planten bezoeken en bevruchten. Omdat deze bij weinig eisen aan het milieu stelt, is hij op vrijwel alle plekken met bloemen in combinatie met nestgelegenheid te vinden.

Gewone geurgroefbij op echte guldenroede

Meer informatie over wilde bijen

www.bijenhelpdesk.nl
www.denederlandsebijen.nl